

Avslutande rapport för projektet

Fritt Fram

En ledsagningslinga till hjälp för synskadade
utmed konststigen Se Människan i Leksand

Av May Lindholm och Emma Billbäck

Projektet

2010 – 2011 skapades en naturstig på Åkerö i Leksand.

Stigen kom till som ett tillgänglighetsprojekt med namnet Se Människan. Så många olika personer som möjligt skulle ges möjlighet att använda sig av stigen och så många olika personer som möjligt har varit med och utformat den. Stigens permanenta konstverk är alla skapade i samarbete med en yrkesverksam konstnär och en konst-engagerad person med fysisk eller mental funktionsnedsättning.

Fritt Fram är ett delprojektet som har haft som mål att göra stigen brukbar för personer med olika grader av synnedsättning.

Konststigen är gjord för att kunna besökas även om man är rullstols- eller rullatorburen, och i samband med en av portarna kommer det att finnas en taktil modell av stigen som information till synskadade.

Det är också planerat informationsskyltar vid portarna och vid konstplatserna med information på både svartskrift och punktskrift.

Genomförande

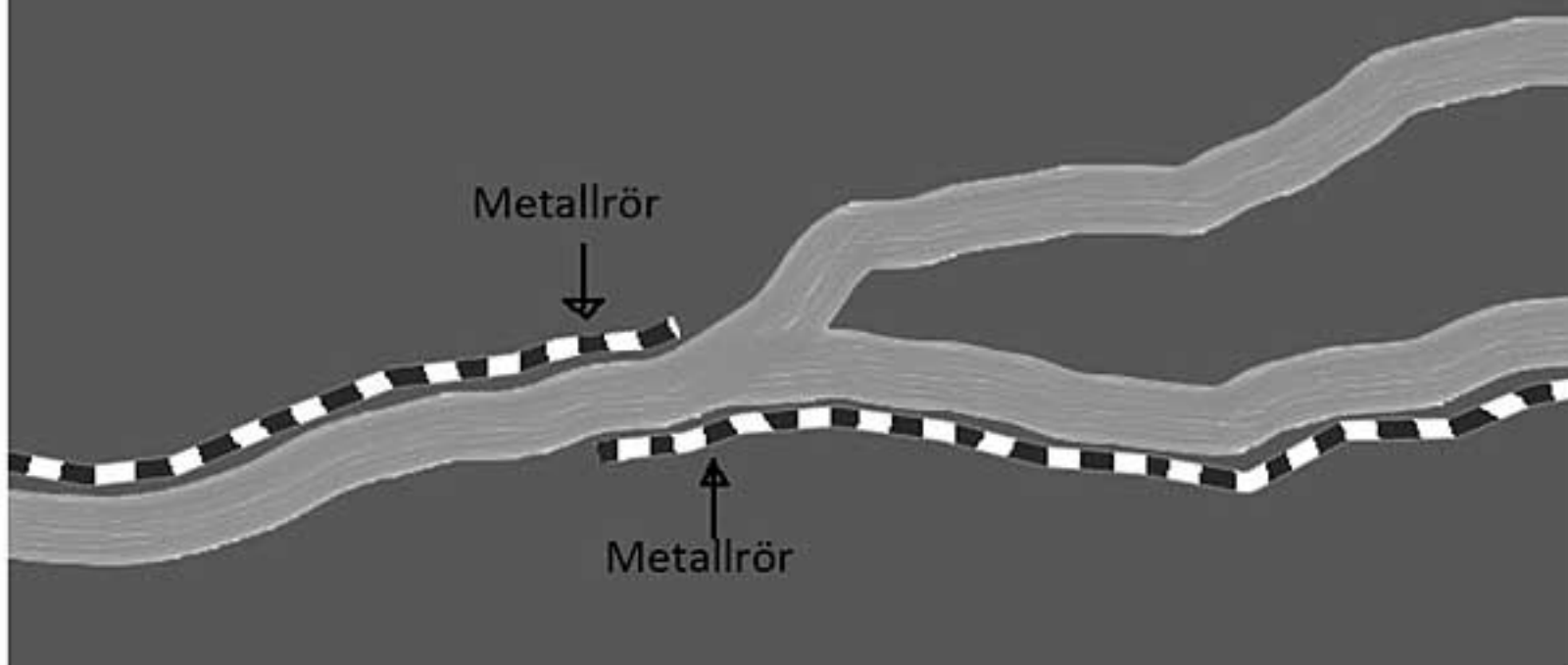
May Lindholm och Emma Billbäck har lett projektet med att få på plats en lekfull och vacker men samtidigt funktionell ledsagning.

Slingan är av furuplank som målats i svarta och vita fält. Plankan kan följas av en besökare som är helt utan syn och tar sig fram med hjälp av en teknikkäpp. För att tydliggöra var ledsagningen byter till stigens motsatta sida, eller när den kommer fram till en konstplats har ledsagningsplankan försetts med ett järnrör på dess undersida. Järnröret ger ett tydligt ljud ifrån sig när besökarens teknikkäpp slår emot det. På det sättet förbereds besökaren audiellt på att en förändring är förestående.

Arbetet med att montera slingan har gjorts av inhyrda snickare.

Sidbyte

Överlappning och ljudindikation

Slingan är dekorerad med fåglar.
På bilden ses även de markförankrade rören
fram till konstverken. Samt röret under plankan
som indikerar sidbyte.

Konstnärlig gestaltning

Skogsområdet som stigen löper igenom är känt som en artrik plats både vad gäller växter och djur. Det är spännande att skåda fåglar i området och med hörseln hjälp kan du även som synskadad ta del av mångfalden.

För att ge liv och rörelse till ledslingan har den utsmyckats med schablonmålade fåglar föreställande många av de fåglar som lever i och omkring konststigen. Det finns målningar av spillkråka, strömstare, sparvuggla och många fler.

Fåglarna är tecknade på ett mycket direkt sätt för att ge bilderna så mycket som möjligt av den lekfullheten som är närvarande genom hela konststigen.

Eftersom ledsagningslingen är där för synskadade så har vi tänkt mycket kring detta och valt att teckna fågelbilderna utan att titta. Det har gjort att alla individuella karaktäristika hos de olika arterna har accentuerats och fåglarna har under tecknandet blivit starkare karaktärer än vad de skulle blivit om vi tittat, tillrättalagt och gjort dem så naturtrogna som möjligt.

Skata

Fåglarna är målade här och var med ojämna mellanrum utmed stigen.

Små överraskningar.

Gärdsmyg

Ett stort tack till
Eva Johansson som har
provgått stigen och givit den
sitt godkännande.
Mycket hjälp och goda råd
har vi också fått från
Kristina Holmberg som är
handledare på Syncentralen
i Falun och Lasse Bäck,
kontaktperson för Borlänge-
avdelningen av SRF.

Emma Billbäck o May Lindholm

